

Bucket και Radix sorting

- Η υπόθεση στους αλγόριθμους που εξετάσαμε: οι αντιπρόσωποι (keys) είναι στοιχεία ενός γραμμικά διαταγμένου συνόλου.
- Υπάρχουν όμως περιπτώσεις που γνωρίζουμε πιο πολλά για τους αντιπροσώπους: π.χ. 5-ψήφιοι αριθμοί.
- Αλγόριθμοι «BUCKET» (κάδος): χωρίζουν πρώτα τους αντιπροσώπους σε σωρούς.
  - Στον ίδιο σωρό πάνε όσα ονόματα αρχίζουν από A , σε άλλο σωρό όσα αρχίζουν από B , κ.λπ, ή: σε άλλον σωρό όσοι αριθμοί αρχίζουν από 1, στον ίδιο όσοι αρχίζουν από 2 κ.λπ.
  - Μετά, διάταξη - εσωτερικά - του κάθε σωρού χωριστά και τέλος, συνδυάζονται οι σωροί για να κατασκευαστεί η διαταγμένη λίστα.
  - Ο κάθε σωρός μπορεί να διαταχθεί με τον ίδιο τρόπο οπότε έχουμε αναδρομικό αλγόριθμο.

- Ο αλγόριθμος έχει τρεις φάσεις και ότι η κάθε φάση απαιτεί το δικό της είδος πράξεων.
- **Φάση Κατανομής** (σε σωρούς):
  - k σωροί.
  - κάθε στοιχείο εξετάζεται μία φορά, π.χ. συγκρίνοντάς με k τιμές που αντιστοιχούν σε (είναι ενδεικτικές για) κάθε έναν από τους k σωρούς, για να αποφασίσει σε ποιο σωρό ανήκει ο αντιπρόσωπος.
  - Μετά, ο αντιπρόσωπος τοποθετείται στον σωρό του: $O(n)$ η πολυπλοκότητα αυτής της φάσης.
- **Φάση διάταξης** (του κάθε σωρού):
  - Έστω ότι για την διάταξη του κάθε σωρού χρησιμοποιείται ένας αλγόριθμος που απαιτεί $S(m)$ συγκρίσεις, όταν ο σωρός έχει m στοιχεία.
  - n_i στοιχεία στο σωρό $i=1,\dots,k$, για όλους τους k σωρούς θα χρειαστούν
$$\sum_{i=1}^k S(n_i)$$
- **Φάση συνδυασμού** (των διαταγμένων πλέον σωρών για να κατασκευαστεί η τελική, διαταγμένη, λίστα)
  - Στην χειρότερη περίπτωση, μπορεί να χρειαστεί να αντιγράψει (να μεταφέρει) ο αλγόριθμος όλα τα στοιχεία, ένα προς ένα, από τους σωρούς στην λίστα. Άρα, η προσπάθεια είναι ανάλογη του: $O(n)$ η πολυπλοκότητα της φάσης.

- Έστω $S(m)=cm\log m$, και όλοι οι σωροί έχουν τον ίδιο αριθμό στοιχείων μετά την κατανομή, δηλαδή $n_i=n/k$.
- Τότε από την Φάση Διάταξης θα έχουμε αριθμό συγκρίσεων:

$$\sum_{i=1}^k c(n/k) \log(n/k) = \sum_{i=1}^k cn \log(n/k)$$

- Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των σωρών k τόσο λιγότερες συγκρίσεις χρειάζονται. Όμως
- Δεν είναι πάντα εφικτός ο καθορισμός του k (και η επιτυχία να είναι $ni=n/k$), εκτός αν γνωρίζουμε κι άλλες λεπτομέρειες για το συγκεκριμένο πρόβλημα.
- Μια άλλη λύση: η αναδρομική εφαρμογή του *BUCKETSORT* για τη δημιουργία όλο και μικρότερων σωρών.
- Αυτό όμως επιβαρύνει σημαντικά «τα λογιστικά» του αλγορίθμου και, γενικά, δεν συμφέρει.

Radix sort

- Τυπική περίπτωση εφαρμογής της μεθόδου "Radix" είναι όταν οι αντιπρόσωποι είναι ακέραιοι, π.χ. 5-ψήφιοι.
- Ένας αναδρομικός αλγόριθμος θα μπορούσε αρχικά να χωρίσει τους αριθμούς σε 10 σωρούς:
  - ανάλογα με το πρώτο ψηφίο (αν δηλαδή το πρώτο ψηφίο είναι $0, 1, \dots, 9$), μετά να χωρίσει κάθε σωρό σε 10 σωρούς ανάλογα με το δεύτερο ψηφίο κ.λπ.
  - Το πρόβλημα εξακολουθεί:
    - δημιουργούνται όλο και πιο πολλοί «υπόσωροί» άλλων υποσωρών: τηρείται αυστηρή λογιστική μέχρι να γίνει πλήρης διάταξη.
  - Αν ο χωρισμός γίνεται από το τελευταίο ψηφίο (ή bit, ή γράμμα, ή πεδίο) τότε οι σωροί μπορούν «να συγκολληθούν» σ' ένα μεγάλο σωρό προτού προχωρήσει κανείς σε άλλο διαχωρισμό σύμφωνα με το επόμενο (από δεξιά προς τα αριστερά) στοιχείο
  - Απαλοιφή του προβλήματος της λογιστικής και, με την αναδρομικότητα, δεν χρησιμοποιείται άλλος αλγόριθμος για εσωτερική διάταξη σωρών.

Radix sort

Unsorted list	48081	97342	90287	90583	53202	65215	78397	48001	00972	65315	41983	90283	81664	38107
First pass	48081	48001	97342	53202	00972	90583	41983	90283	81664	65215	65315	90283	78397	38107
	Bucket 1		Bucket 2		Bucket 3		Bucket 4		Bucket 5		Bucket 6		Bucket 7	
Second pass	48001	53202	38107	65215	65315	97342	81664	00972	48081	90583	41983	90283	90283	78397
	Bucket 0		Bucket 1		Bucket 2		Bucket 3		Bucket 4		Bucket 5		Bucket 6	
Third pass	48001	48081	38107	53202	65215	90283	90283	65315	97342	78397	90583	81664	00972	41983
	Bucket 0		Bucket 1		Bucket 2		Bucket 3		Bucket 4		Bucket 5		Bucket 6	
Fourth pass	90283	90287	90583	00972	81664	41983	53202	65215	65315	97342	48001	48081	38107	78397
	Bucket 0		Bucket 1		Bucket 3		Bucket 5		Bucket 7		Bucket 8		Bucket 9	
Fifth pass	00972	38107	41983	48001	48081	53202	65215	65315	78397	81664	90283	90287	90583	97342
	Bucket 0		Bucket 3		Bucket 4		Bucket 5		Bucket 6		Bucket 8		Bucket 9	
Sorted list	00972	38107	41983	48001	48081	53202	65215	65315	78397	81664	90283	90287	90583	97342

Συμβολή και Mergesort

Δίνονται δύο διαταγμένες λίστες (αντιπροσώπων) A και B . Συμβολή είναι η κατασκευή μιας νέας διαταγμένης λίστας C , που περιέχει τα στοιχεία των A και B .

Απλή λύση: Συγκρίνονται το πρώτο από τα εναπομένοντα στοιχεία της A με το πρώτο από τα εναπομένοντα στοιχεία της B . Το μικρότερο τοποθετείται στην C .

ΠΑΡΑΛΕΙΓΜΑ

$$A = \{3, 10, 12, 16\} \quad B = \{8, 14, 15\}$$

Σύγκριση 3 με 8		⇒			A	B	C
10					10	8	3
12					12	14	
16					16	15	

A	B	C
10	14	3
12	15	8
16		

A	B	C
12	14	3
16	15	8
		10

κ.λ.π.

Φυσικά, όταν εξαντληθούν τα στοιχεία μιας από τις A ή B , τα εναπομείναντα στοιχεία της άλλης προσαρτώνται στο τέλος της C χωρίς παραπέρα συγκρίσεις.

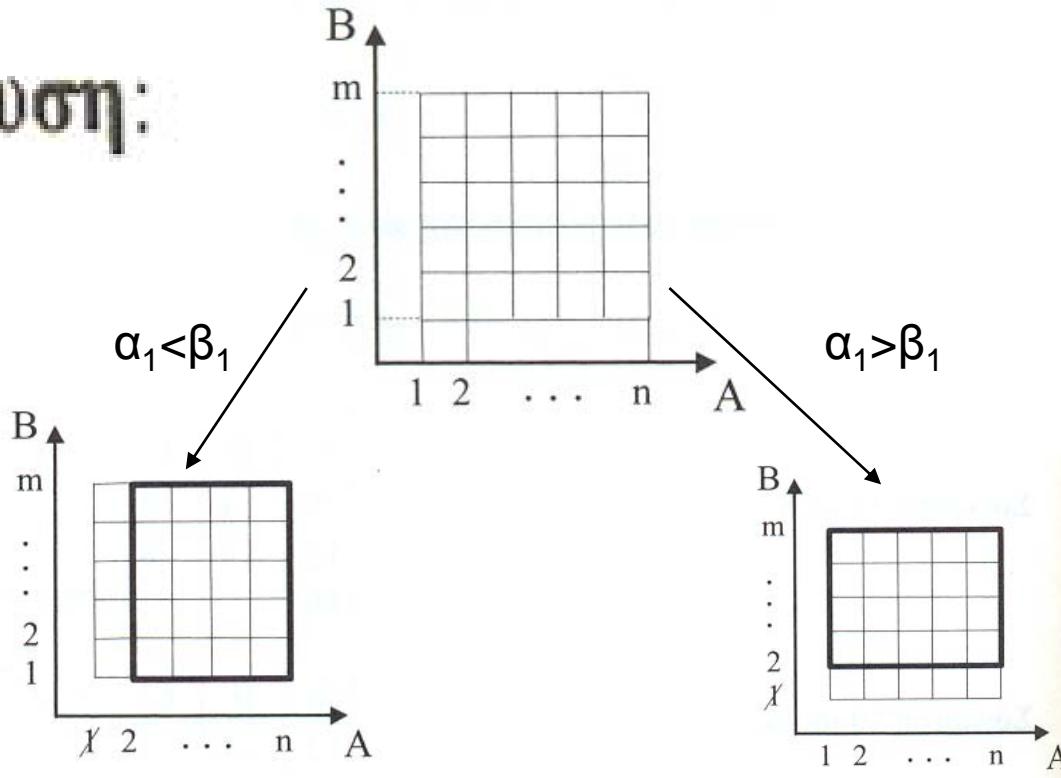
Αλγόριθμος MERGE {όπου η A έχει n και η B έχει m στοιχεία}.

```

 $i \leftarrow j \leftarrow k \leftarrow 1$ 
while  $i \leq n$  and  $j \leq m$  do
    if  $a_i < b_j$  then do  $c_k \leftarrow a_i$ ;  $i \leftarrow i+1$  end
        else do  $c_k \leftarrow b_j$ ;  $j \leftarrow j+1$  end
    end
    if  $i > n$  then move  $b_j, \dots, b_m$  to  $c_k, \dots, c_{n+m}$ 
        else move  $a_i, \dots, a_n$  to  $c_k, \dots, c_{n+m}$ 

```

Ανάλυση:

Μετά από κάθε σύγκριση το υπάρχον ορθογώνιο θα περιορίζεται σε κάποιο μικρότερο από το οποίο θα λείπει η αριστερή κάθετη ή η κάτω οριζόντια γραμμή. Η χειρότερη περίπτωση θα είναι όταν φτάσουμε στο ορθογώνιο-σημείο της πάνω δεξιά γωνίας, όπου δηλαδή θα έχουν απομείνει τα στοιχεία a_{ii} και b_{ii} και όπου με μια ακόμα σύγκριση τελειώνουμε.

- Η πορεία από το αρχικό στο τελικό σημείο μπορεί να γίνει με

$$(n-1)+(m-1) = n+m-2$$

μεταβάσεις (συγκρίσεις), στις οποίες προστίθεται και η μια τελική σύγκριση a_n με b_m , δίνοντας συνολικά

$$\text{ΠΧΠ}(n,m) = n+m-1 \text{ συγκρίσεις}$$

Για $m=n$, $\text{ΠΧΠ}(n,m) = 2n-1$, και ο αλγόριθμος είναι βέλτιστος.

ΘΕΩΡΗΜΑ. Για οποιοδήποτε σωστό αλγόριθμο για συμβολή, όταν οι A και B έχουν από n στοιχεία η κάθε μία, χρειάζονται στην χειρότερη περίπτωση τουλάχιστον $2n-1$ συγκρίσεις.

Ας θεωρήσουμε οποιονδήποτε σωστό αλγόριθμο και ας εξετάσουμε τις εισόδους για τρεις περιπτώσεις:

I : $b_1 < a_1 < \dots < b_j < a_j < \dots < b_n < a_n$

Ij: ίδιο με το I μόνο που τα a_j και b_j έχουν εναλλαχθεί, δηλαδή $a_j < b_j$.

I'j: ίδιο με το I μόνο που τα a_j , b_j+1 έχουν εναλλαχθεί, δηλαδή $b_j < b_j+1 < a_j \dots$

Ισχυριζόμαστε ότι ο αλγόριθμος (όποιος κι αν είναι) είναι υποχρεωμένος, για το /:

- (i) να συγκρίνει a_i με b_i , για όλα τα $i=1,\dots,n$, Αφού $b_i < a_i$ θα τοποθετηθεί στην C το b_i . Αμέσως μετά
- (ii) για όλα τα $i=1,\dots,(n-1)$ να συγκρίνει a_i με b_{i+1} . Αφού $a_i < b_{i+1}$ θα τοποθετηθεί στην C το a_i .

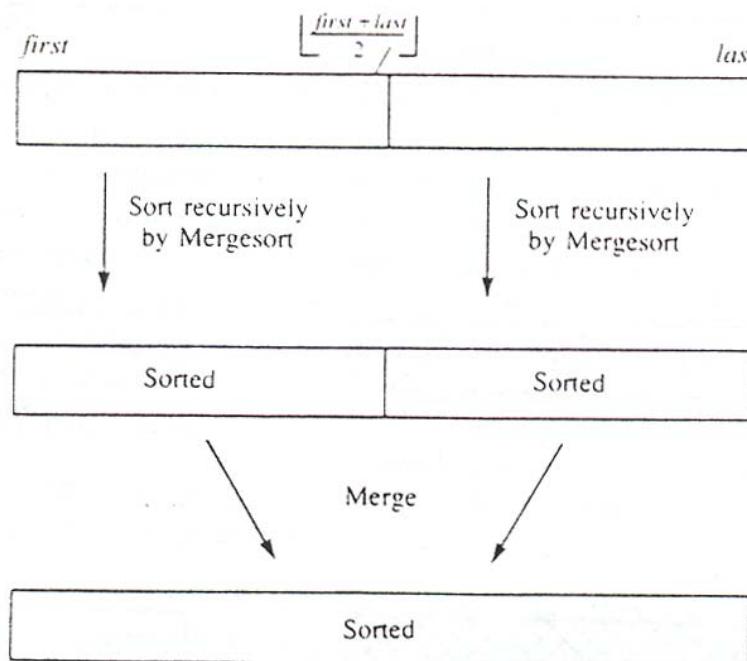
Αν δεν εφάρμοζε το (i) τότε για κάποιο j , $1 < j < n$, ο αλγόριθμος δεν θα έκανε την σύγκριση a_j με b_j . Άρα, θα έδινε το ίδιο αποτέλεσμα για το I και για το I_j . Αυτό είναι άτοπο αφού ο αλγόριθμος είναι σωστός. Το ίδιο ισχύει για το (ii) και τα I και I_j .

από (i) & (ii) έχουμε αντίστοιχα ένα ελάχιστο από n και $n-1$ συγκρίσεις, δηλαδή $2n-1$ συγκρίσεις.

```

procedure Mergesort (first, last : Index);
begin
  if first < last then
    Mergesort (first, ⌊(first+last)/2⌋);
    Mergesort (⌊(first+last)/2⌋ + 1, last);
    Merge (first, ⌊(first+last)/2⌋, ⌊(first+last)/2⌋ + 1, last);
  end { if }
end { Mergesort }

```


Ανάλυση

Ας είναι $n=2^p$. Πρώτα έχουμε n λίστες του ενός στοιχείου και τις συμβάλλουμε κατά ζεύγη πληρώνοντας έτσι

$$(1 \text{ σύγκριση/ζεύγος}) (n/2 \text{ ζεύγη}) = n/2 \text{ συγκρίσεις}$$

Τώρα έχουμε $n/2$ λίστες των δύο στοιχείων και τις συμβάλλουμε κατά ζεύγη. Από το Θ2.8-1 κάθε ζεύγος απαιτεί $2 * 2 - 1 = 4 - 1$ συγκρίσεις, έτσι συνολικά απαιτούνται

$$(4-1) * n/4 = n(1 - 1/4) \text{ συγκρίσεις.}$$

Γενικά, θα υπάρχουν $n/2^j$ λίστες των 2^j στοιχείων και θα απαιτούνται

$$(2(2^j) - 1)n/2^{j+1} = n(1 - 1/2^{j+1}) \text{ συγκρίσεις,}$$

για $j=0, \dots, (p-1)$. Αθροίζοντας ως προς j $\Pi X \Pi(n) = n \log n - n + 1$ συγκρίσεις

Εξωτερική διάταξη

- Ο αριθμός η των στοιχείων είναι πολύ μεγάλος: δεν χωρούν στην μνήμη RAM του υπολογιστή
- m: η χωρητικότητα της RAM ($n \gg m$)
- Μεγαλύτερη βαρύτητα δίνεται στο χρόνο μεταφοράς δεδομένων μεταξύ RAM και δίσκου (ή ταινίας)
- Ο χρόνος αυτός αρκετά μεγαλύτερος από το χρόνο συγκρίσεων στη RAM
- Προτιμότερες οι ακολουθιακές διαδικασίες
- π.χ. η δυαδική αναζήτηση απαιτεί παλινδρομήσεις στην συσκευή δευτερεύουσας αποθήκευσης

Algorithm 2.13 External Sort with Four Files (Outline)

{Phase I: Run construction and distribution}
while there are more records in T_0 do
    1. Read in m records (perhaps fewer the last time).
    2. Sort them using an internal sorting algorithm.
    3. If the previous run went in T_2 , add this one to T_3 ; else to T_2 .
end;

Rewind tapes, or reset disk files.

{Phase II: Merging the runs}
 $i_1 := 2; i_2 := 3$ {indexes of input files}
 $j_1 := 0; j_2 := 1$ {indexes of output files}
while there is more than one run do
    1. Merge the first run in T_{i_1} with the first run in T_{i_2}
        and put the resulting run in T_{j_1} .
    2. Merge the next run from T_{i_1} and T_{i_2} and
        put the result in T_{j_2} .
    3. Repeat steps 1 and 2 (putting the output alternately
        in T_{j_1} and T_{j_2}) until the end of T_{i_1} and T_{i_2} .
    4. Rewind tapes, or reset files.
        Add 2 (modulo 4) to i_1, i_2, j_1 , and j_2
        to reverse the roles of input and output files.
end

T_0 49 12 23 51 64 71 15 1 33 61 92 2 8 45 6 81 11 5 19 3 13 ■■

Μετά από την 1η Φάση:

T_2 12 23 49 51 ■ 2 33 61 92 ■ 3 5 11 19 ■■

T_3 1 15 64 71 ■ 6 8 45 81 ■ 13 ■■

2η Φάση, 1ο πέρασμα:

T_0 1 12 15 23 49 51 64 71 ■ 3 5 11 13 19 ■■

T_1 2 6 8 33 45 61 81 92 ■■

2η Φάση, 2ο πέρασμα:

T_2 1 2 6 8 12 15 23 33 45 49 51 61 64 71 81 92 ■■

T_3 3 5 11 13 19 ■■

2η Φάση, 3ο πέρασμα:

T_0 1 2 3 5 6 8 11 12 13 15 19 23 33 45 49 51 61 64 71 81 92 ■■

Ανάλυση

- Βασικές πράξεις: συγκρίσεις, επανατυλίξεις, πλήρη περάσματα από τα δεδομένα
- Με τη λήξη της πρώτης φάσης έχουμε $r=n/m$ διατεταγμένες ομάδες στοιχείων
- Για τη πρώτη φάση το κόστος έχει ως εξής:
  - Ένα πλήρες πέρασμα από τα δεδομένα
  - Μία επανατύλιξη
  - σ συγκρίσεις όπου $\sigma=n/m^*$ $S(m)$ όπου $S(k)$ ο χρόνος για τη διάταξη κ στοιχείων π.χ. $S(k)=2k\log k$ αν χρησιμοποιούμε Heapsort
  - Στη δεύτερη φάση έχουμε $\lceil \log r \rceil$ περάσματα/επανατυλίξεις:
    - Αρχικά έχουμε r ομάδες των m στοιχείων
    - Μετά από το πρώτο πέρασμα: $r/2$ ομάδες των $2m$ στοιχείων
    - Μετά από το δεύτερο πέρασμα: $r/4$ ομάδες των $4m$ στοιχείων κοκ
  - Συνολικά $\lceil \log r \rceil + 1$ επανατυλίξεις/περάσματα

- Συγκρίσεις
- 1^η φάση: $2n \log m$ συγκρίσεις
- 2^η φάση:
  - κατά το πέρασμα i: $r/2^i$ συμβολές λιστών μεγέθους $2^{i-1}m$. Άρα συνολικά $r/2^i (2^i m - 1) = n - n/m 2^{-i}$
  - Άρα για τα $\lceil \log r \rceil$ περάσματα έχουμε

$$\sum_{i=1}^{\lceil \log r \rceil} (n - n/m \cdot 2^{-i}) = n \lceil \log(n/m) \rceil - (n/m) \sum_{i=1}^{\lceil \log(n/m) \rceil} 2^{-i}$$

συγκρίσεις. Ο αριθμός αυτός γράφεται και στη μορφή

$$n \lceil \log(n/m) \rceil - (n/m) + \varepsilon,$$

όπου $0 < \varepsilon < 1$ (για ποιές τιμές του n/m είναι $(1/2) < \varepsilon$). Έτσι, τελικά ο συνολικός αριθμός των συγκρίσεων, όταν π.χ. χρησιμοποιείται ο *Heapsort* στην 1^η φάση, είναι:

$$2n \log m + n \lceil \log(n/m) \rceil - n/m + \varepsilon = O(n \log n).$$